

Truman je odgovoren za reakcijo, pravi Henry Wallace

V "liberalca" se je "spremenil" radi Wallacea in progresivne stranke. Wallace obljubil podržavljenje monopolov

New Haven, Conn. — Henry Wallace, predsedniški kandidat progresivne stranke, je zadnje sredo zvečer na tujakšnem shodu udaril po Trumanu in Deweyju kakor še v nobenem govoru v tej kampanji. Poudaril je, da sta oba v službi Wall Streeta in militaristov in da je zlasti Truman odgovoren za velebizniško reakcijo, ki se je zasedla v njegovi administraciji.

Wallace je na tujakšnem shodu reagiral na Trumanov govor, ki ga je imel zadnji ponedeljek v Chicagu in v katerem je udaril po velebizniški reakciji in svaril deželo pred diktaturo. Truman je v Chicagu rekel, da deželi preti največja nevarnost od strani "mogočnih reakcionarnih sil, ki natihooma izpodkopavajo naše demokratične institucije."

Wallace je rekel, da je Truman "največji hipokrit" in zavajalec, kajti "tisti reakcionarci, pred katerimi je svaril v svojem čikaškem govoru, okupirajo glavne pozicije v njegovi administraciji."

In Wallace je naštel celo verigo wallstreetških bankirjev in predstavnikov velebiznisa, katerim je Truman poveril vladno in jih nastavljal na najvažnejših mestih, zdaj pa demagogira in svaril pred "mogočnimi reakcionarnimi silami, ki natihooma izpodkopavajo naše demokratične institucije."

Wallace je dejal, da je Truman takoj po svojem nastopu kot Rooseveltov naslednik izročil vladno v roke velebizniškim monopolistom in militaristom. Prvim gre predvsem za čim večje profite, generalni pa hočejo osedlati deželo z militarizmom. Vodstvo zunanje politike je poveril militaristom, generalu Marshallu, vodstvo oboroženih sil pa wallstreetškemu bankirju Forreštu, bivšemu predsedniku velebanke Dillon Reed, ki je pred vojno sodelovala pri oboroževanju Hitlerja.

"Tisti interesi, katerim odprto hlače Dewey, so že v Washingtonu," je dejal Wallace. In v Washingtonu so zasidrani zato, ker jim je Truman na široko odprl vrata.

Wallace je rekel, da se je Truman zadnje tedne zato spremenil v "liberalca", ker hoče odjesti glasove progresivni stranki. Ako bi ne bilo tega novega političnega gibanja, "bi Truman govoril enake brezposelnosti kakor jih govori Dewey". Wallace je v tem govoru razkril, da je Truman zaupal nekemu novinarju v Washingtonu, da v svojih kampanjskih govorih zato govori tako "liberalno" in "radikalno", "ker imamo opraviti s

VOJNO SODIŠČE OPROSTILO 13 NACIJSKIH GENERALOV

Nuerenberg. Nemčija. — Ameriško vojno sodišče je oprostilo 13 visokih nacijskih vojaških častnikov vsake krivde vojnih zločinov. Samo trije so bili spoznani za krive vojnih zločinov. Vzroki oprostitve so navedeni na 330 straneh sodiščne izjave. Oprostena trinajstotnica je bila obdolžena, da je Hitlerju pomagala kovati načrte za napadalno vojno in zaroto proti sosednim državam. Med obsojenimi so feldmaršal Karl Friedrich von Kuechler, general Hermann Roth in feldmaršal Wilhelm von Leep. Bili so spoznani za krive, da so izvršili zločine nad civilisti in zajetimi komunističnimi komisarji. Obravnava je trajala devet

Domače vesti

Nov grob v Illinoisu
Auburn, Ill. — Tukaj je umrl John Možina, star 64 let, doma od Idrije. Dne 24. okt. se je podvrnil operaciji radi žolčnih kamnov, kateri pa je podlegel. Bil je samaki, brez sorodnikov v Ameriki, v starem kraju pa zapuščal brata. V Ameriki je bil okrog 40 let in v veliki krizi pustil družstvo, tako da zdaj ni spadal k nobeni podporni organizaciji.

iz Clevelanda

Cleveland. — Po dolgi bolezni je umrla Mary Vrbetić, stara 46 let, rojena v Clevelandu. Njeni starši, po imenu Berislavič, so bil med prvimi hrvaškimi naseljenci. Zapuščala moža Nika, tri sinove in tri sestre. — Na zapadni strani je po pordnevi bolezni umrl Ljubomir Maletič, rodom Hrvat, v Ameriki 35 let. Zapuščal ženo Anno, rojeno Mar in doma iz Kranja, in sina, v starem kraju pa brata in dve sestri. — Danica Hrvat in Collinwooda se nahaja v bolnišnici Mt. Sinal, kjer se je morala podvreči operaciji, v bolnišnici Charity pa je prestala operacijo Frances Poje, kakor tudi Mary Cekača. — V soboto se v Collinwoodu poročita Mary Dremel in John Jevnikar. — John Kadunc se nahaja v mestni bolnišnici nevarno bolan.

Najdba bogatih ležišč uranija

Los Angeles, Calif. — Zvezni geološki urad je razkril, da so geološki odkrili bogata ležišča uranija v Antelopski dolini v losangeleskem okraju. J. C. Miller je rekel, da ruda, najdena na ranču Johna in Mikea Raffertyja, predstavlja 80% uranija, kar je najvišja količina uranija, ki je bil do sedaj najden v rud. Rudo je odkril Mike Rafferty, ki išče razne rude v tej okolici že 20 let. Rafferty je opazoval podzemne živali, ki rijo zemljo, pa je opazil, da je v krtnah posebna ruda. Dal jo je preiskati. Geološki urad je ugotovil, da je v rudi velik odstotek uranija, ki se nahaja šest čevljev pod površino.

Čile egiptsko oboroženo silo pri Negevu. Le osem tisoč izmed 25.000 mož egiptске armade se še drži svojih postojank, ostali so bili ali ubiti ali zajeti, večina pa je pobegnila.

Udar na moč kitajskih nacionalističnih sil v razkroju

Nanking. — Zadnje čase prihajajo bolj in bolj pogostoma na dan poročila o razpadanju in demoralizaciji nacionalističnih armad diktatorja Čiang Kajšeka. Kitajski vojaški veščaki ne vedo za noben načrt, ki bi združil te armade in jih ojačil. To pa še ne pomeni, da bodo kitajske komunistične armade že čez nekaj mesecev zavzele Nanking ali Sanghaj, vendar pa lahko močno udarijo po nacionalističnih četah, ki kateri koli fronti in ob vsakem času. V teku več mesecev so doživele ljudske armade samo en večji poraz. To se je zgodilo pred sedmimi meseci, ko je general Ma Pu-Feng premestil svoje muslimanske čete v provinco Kansu in premagal ljudske bojevniške južnopoljske od Jena-na. Na drugi strani pa so komunistične armade zavzele mnogo važnih mest, katere so držali nacionalisti, tako da ljudstvo z vsakim dnem bolj dvomi v moč Čiang Kajšekovih armad in njegovo vladno. Mesta kot so Šihčiančuang, Lojang, Weihsien, Tsung, Tsinan so španska vas Američanom, toda so velika mesta in znana slehernemu Kitajcu. V teku zadnjega leta so ljudske armade zavzele tudi eno važno provinčno prestolnico. Vojaki veščaki iščejo vzroke za te velike poraze in pravijo, da je glavni vzrok poslabšanje morale v nacionalističnih divizijah. Pa ne samo to! Mnogi Kajšekovi vojaški desertirajo in se pridružijo komunistom, na primer general Wu Hwa-Wen se je pri Tsianu pridružil komunistom s 6.000 vojak, dočim so druge nacionalistične enote pripravile pot za padec tega mesta. To je samo ena izmed podobnih primer, ki pa so v manjšem obsegu. Znano je, da nekatere Kajšekove čete nameravajo kvariti lokomotive vlakov, samo da dosepejo prepozno na fronto. Leta 1945 so ameriški vojaški veščaki svetovali Kajšek, naj ne vrže svojih najboljših čet v Mančurijo, marveč konsolidira in ojači vojaške pozicije na Kitajskem, toda diktator ni hotel upoštevati teh nasvetov in danes je Mančurija jama brez dna za njegove divizije in denar. Centralna vlada troši polovico svojega budžeta v Mančuriji, kljub temu pa so nacionalistične vojaške pozicije v tej deželi ne vzdržljive. V Čangčunu je obkoljenih 60.000 Kajšekovih vojakov, katerih disciplina je že sedaj pod ničlo, kajti lakota zlomi se tako močne ljudi. V pokrajini Mukden pa ima diktator Kajšek okrog 300.000 vojakov, kateri so odvisni od hrane, ki je transportirana po zraku. Toda komunistične sile so napadle Činčov, zato so nacionalistična transportna letala prisiljena preleteti trikratno razdaljo kot prvotno. S tem, da nacionalisti trmasto vztrajajo v obleganih mestih, dajejo priliko komunistom, da razvijajo veliko militarično silo, katere je veliko močnejša kot je bila pred letom dni. V vzhodni Kitajski ima zbrano veliko armado komunistični general Čen Ji, kateri se je izučil vojaške stroke v Franciji. Ta general je zavzel trdnjavo mesto Tsinan. Pod svojim poveljstvom ima 300.000 dobro izvežbanih in discipliniranih mož. Te čete bodo delale še velike preglavice diktatorju Kajšek in njegovi korumpirani vladi. Komunistične armade pa imajo uspehe tudi v veliki meri zato, ker se ljudstvo vedno bolj obrača proti Kajšek.

Zadnja poročila iz Nankinga govore, da je kitajska vlada ukinila svoje čete v centralni Kitajski in postavila obrambno črto dalje proti jugu. To je storila po umiku iz Čenghena in drugih krajev v provinci Honan. Vse kaže, da nameravajo nacionalistične čete umakniti se z železniške proge Lunghai v smeri ojačenja krajev Hankow in Sučow. Torej prede trda Kajšekovi armadi tudi v teh krajih.

Predlog za podržavljenje jekla

Detalji načrta še niso razkriti.

London, 28. okt. — Angleška delavska vlada je predložila parlamentu svoj načrt za podržavljenje železne in jeklarske industrije. Detalji načrta še niso bili razkriti, pričakuje pa se, da bodo kmalu objavljeni.

Procedura angleškega parlamenta dovoljuje predložitev preliminarne predlogov, ki vsebujejo le omembo ali označbo predmeta debate v glavnih oblikih. Detalji pridejo na dnevni red nekaj dni pozneje. Celoten načrt bo predložen jutri.

Preliminarni predlog predvideva:

Ustanovitev angleške jeklarske in železarske korporacije z omembo njenega delokroga.

Prenesenje vse imovine teh industrij v blagajno skupne korporacije pod vladno kontrolo.

Podreditev vseh jeklarskih in železarskih družb vladni korporaciji, ki bo edina imela pravico izdajati dovoljenja za obratovanje plavžev in ostalih industrij v zvezi s produkcijo železa in jekla.

Predlog dalje predvideva, da pridejo pod vladno kontrolo vsi premogovniki, ki so sedaj v rokah jeklarskih magnatov.

George Strauss, minister za nabavo potrebščin, je predložil zadevni predlog v parlamentu.

Ustanovitev vladne korporacije za obratovanje jeklarske industrije je v soglasju splošnega načrta za podržavljenje vseh večjih industrij. Glavne tri zrakoplovne družbe so že prišle pod vladno kontrolo, tako tudi premogovna industrija ter banke.

Protestne stavke v Italiji

Rim. — V Italiji so za ta petek, 29. okt., napovedane generalne protestne stavke v dveh centralnih provincah — v Florenci in Emiliji. Stavke so bile oklicane radi odpuščenja delavcev, to je proti brezposelnosti, ki je širom Italije velika. Okrog tri milijone delavcev je brez dela in zaslužka.

Lewis se je potegnil za francoske rudarje

Apeliral je na Williama Greena, naj intervencira pri Trumanu

Washington. — John L. Lewis, predsednik rudarske unije UMW, se je potegnil za francoske premogarje, katerih stavko skuša zdrobiti francoska desničarska vlada z lakoto in oboroženo silo.

Lewis je zadnje sredo objavil pismo, ki ga je pisal Williamu Greenu, predsedniku Ameriške delavske federacije. Nanj se je obrnil zato, ker podpira Truman. Sugeriral mu je "kot majnar najnarj", naj porabi svoj vpliv pri Trumanu, "ki naj prepreči, da francoska vlada ne bo streljala premogarjev, ki so lačni."

Lewis je obdolžil francosko vlado, "da je pričela z vojno proti svojim lastnim državljanom na račun ameriških davkoplačevalcev." Dejal je, da Truman lahko intervencira pri francoski vladi in jo prisili, da se pobota z majnarji s tem, da enostavno odredi embargo na izvoz ameriškega premoga v Francijo in ako potreba, tudi ustavi pomoč, ki jo prejema od Marshallovega načrta.

William Green, ki je bil prej leta tajnik-blagajnik rudarske unije UMW, je rekel, da "simpatizira" s tem Lewisovim stališčem. "Mi bi nikakor ne mogli odobravati uporabljanje pomoči ali denarja iz Marshallovega sklada za razbijanje stavke francoskih rudarjev," je dejal Green.

Na podlagi poročil iz Pariza francoska vlada dela prav to, kar pravi Green, da bi "mi ne mogli odobravati." V svrhu zdožitve te stavke je francoska vlada zadnje dni ukinila uvoz živeža in raznega drugega materiala zato, da bo lahko z ameriški dolarji naročila v Ameriki čim več premoga.

Najnovejša vesti iz Pariza pravijo, da je vlada odredila, da vojaštvo razklada iz ladij ameriški "Marshallov" premog, ker tega premoga nečejo razkladati francoski pristojni delavci radi svojih simpatij do premogarskih stavkarjev.

Poročilo iz Pariza pravi, da bo

Stavka pekarjev končana

Chicago. — V sredo je bila končana štiridnevna stavka 1.550 pekarskih delavcev, ki so prejeli 11 in 14 centov zvišanja na uro.

V ANGLEŠKI DELAVSKI VLADI SE OBETA ČIŠČENJE

London, 28. okt. — Premier Clement Attlee je predlagal v parlamentu, naj se imenuje preiskovalni odbor, ki bo preiskal obdolžitve, da so nekateri uradniki angleške delavske vlade zapleteni v korupcijo. Winston Churchill, vodja vladne opozicije, je privolil, da se to stori.

Attlee je že preteklega avgusta izjavil v parlamentu, da je obvestil Harolda Wilsona, načelnika vladnega trgovinskega odbora, o obdolžitvah, da so nekateri uradniki prejeli podkupnine. Ta odbor ima opravka z milijardami dolarjev v zvezi z uvozom in izvozom, kar vključuje pomoč od Marshallovega načrta, ki je pod kontrolo finančnega ministra Stafforda Crippsa.

Do sedaj sta bila imenovana John Belcher, tajnik trgovinskega odbora, in Solomon Wulkan, poljski tujerodec, da sta zapletena v podkupnine in korupcijo. Attlee je v parlamentu zahteval, da se razčisti obdolžitve.

Da so vladni uradniki prejeli podkupnine in da so bili zapleteni v korupcijo. Da so izposlovali uvoz zabavnih strojev v Anglijo, kar je proti vladnemu programu in pogodbam. Da so barantali z vladno imovino in da so izdajali dovoljenja za uvoz in izvoz predmetov, ki niso bili na listi trgovinskega odbora. Attlee dalje zahteva, da se omeji izdajanje dovoljenj za obratovanje hazardnih in loterijskih iger. Nogometne loterije so dovoljene v Angliji; vanje so najbolj zainteresirani delavski sloji, ki stavijo milijarde penijev v času tekem. Premier Attlee je rekel, da vlada ne bo preprečila preiskav tudi v druge zadeve, ako so osumljeni vladni uradniki. Zato zahteva, da parlament imenuje posebno preiskovalno sodišče, ki bo ugotovilo obdolžitve. Winston Churchill je izjavil, da se strinja z Attleejem, kajti obdolžitve in sumnje so preresne značaja, da se ne moglo mimo njih. Zadeva naj se preide do dna, krivci, če jih je kaj, pa morajo biti kaznovani.

